

Till Folkhälsomyndigheten
registrator@folkhalsomyndigheten.se

Yttrande över: Remiss - Vaccinationsplan vid influensa pandemi

Bakgrund

Sverige har tecknat ett garantiavtal (t o m 2020 05 02) för vaccin i händelse av en pandemi. Till denna garanti har FoHM fått i uppdrag av regeringen att ta fram en plan för hur denna vaccination praktiskt skall ske. Planen skall ses som ett stöd till bl a Landstingens smittskyddsläkare att planera ett genomförande.

Fördjupad beskrivning

Planens inriktning är pandemivaccination, planering för stor ansamling och vård av influensasjuka berörs ej. Innehållet i planen bygger i många delar på erfarenheter man erhöll från pandemin 2009 då mycket av det tidiga förberedelserna fick ske *ad hoc*. Ansvarsfördelning, praktiskt genomförande av vaccination och de två vaccinerna som ingår i avtalet beskrivs tydligt. Vikten poängteras av att tidigt etablera en ledningsstruktur med nödvändigt mandat för att kunna tillskapa och underhålla logistik, uppföljning, återrapportering och kommunikation.

Flera styrkor se i planen:

1. En del av planen (bilaga 2) beskriver utförligt hur fyra olika vaccinationsmottagningar sattes upp 2009. Dessa mottagningar skiljde sig åt vad gällde planering, lokaler, personal, utrustning, kapacitet och processer. Nyttiga och praktiska lärdomar kan dras av dessa beskrivningar när storskaliga vaccinationer åter skall planeras.
2. Bilaga 7 med checklista över områden som måste förberedas i tre faser (interpandemisk, aktiverings samt pandemisk fas). En fara kan ligga i att ha för detaljerade planer i tidig fas då dessa kan upplevas orealistiskt och samtidigt snabbt bli inaktuella. Som aktiviteterna nu är skrivna hamnar

Postadress

Smittskyddsläkarsförbundet
c/o Per Follin
Smittskydd Stockholm
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Telefon

08-123 143 37

E-post

per.follin@sll.se

Webbadress

<http://www.sll.se/smittskydd>

mycket i den interpandemisk fasen som skulle kunna ligga i den senare aktiverings fasen.

3. Positivt är att det redan pågår förberedelser hos Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten för att genom författningsändringar kunna få till stånd utvidgar ordinationsrätt för sjuksköterskor vid en pandemi.
4. Avtalsskrivning med distributörer, leverantörer av förbruksmaterial mm kanske kan förberedas grovt men om de upphandlas så innebär det sannolikt stora kostnader.
5. Positivt är att två vacciner omfattas av avtalet. Detta kan vara en styrka för inte enbart ha en leverantör liksom ger möjlighet att välja vacciner efter ålder. Dock innebär fler alternativ en större logistisk och kommunikativ utmaning.

Områden i planen att utveckla

1. **Mätning av vårdbelastning och morbiditet:**

Hur vårdbelastning kontinuerligt och utan fördröjning skall kunna registreras och värderas är viktigt av flera skäl. Detta kan gälla hela processen från telefonsamtal till 1177, VC besök (diagnoskodning), vårdplatsregistrering, överbeläggningar samt värdering av influensans svårighetsgrad (ev åtgärds-koder i DRG) med syrgasbehandling, CPAP, IVA-vistelse, respiratorbehandling, HFO, ECMO. System för ovanstående finns till viss del men måste bli heltäckande och framför allt effektivare.

2. **Automatiserad rapportering:**

I planen föreslås att nödvändig rapportering kan ske om influensan införs i smittskyddslagen som anmälningspliktig sjukdom. Detta innebär att en behandlande läkare ansvarar för att göra en klinisk anmälan som skall innehålla efterfrågade uppgifter.

Vid stor sjuklighet i samhället kommer dock vården, inklusive alla behandlande läkare, att vara under stor arbetsbelastning. Därför vore det snarare bättre att i interpandemisk fas proaktivt förbereda så att så mycket datahantering som möjligt kan överföras med automatik till berörda myndigheter. Kopplingar av journaldata till rapporteringssystem som SmiNet3 eller biverkningsregister borde eftersträvas.

3. **Förbättrat vaccinregister:**

Förberedande arbete bör göras med smittskyddsförordningen (2004:255) så att det Nationella Vaccin Registret (NVR) blir fullt ut användbart för registrering av pandemivaccinationer och riskgrupper i hela landet. Datauttag

Postadress

Smittskyddsläkarföreningen
c/o Per Follin
Smittskydd Stockholm
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Telefon

08-123 143 37

E-post

per.follin@sll.se

Webbadress

<http://www.slf.se/smittskydd>

Postadress: Box 17533, 118 91 Stockholm
Besök/Internpost: Magnus Ladulåsgatan 63 A

skall också kunna ske som uppfyller alla behov för snabb uppföljning av vaccinationstäckning.

4. **Säkerställa tillgång på injektionsmaterial:**

När upphandling av garantiavtalet tecknades exkluderades tyvärr injektionsutrustningen. För att inte hamna i en situation där man har vaccin men får brist på sprutor och nålar bör tillgången säkras och samordnas nationellt. Förslagsvis genom ett parallellt löpande garantiavtal som för vaccinet men med andra leverantörer

Mindre randanmärkningar att korrigera

(sid 53, punkt 6)

I avsnittet om Foclivia står felaktigt att vaccinet ”får frysas. Skall istället vara ”får **ej** frysas”

I samma avsnitt (p6) avslutas meningen ofullständigt. Skall även stå ”...rekommenderade förvaringsförhållanden mellan 2⁰ och 8⁰ C.”

Uppgifter om hur länge en öppnad flerdos förpackning av Foclivia kan förvaras i rumstemperatur framgår inte. Detta att jämföra med att färdigberedd lösning av Adjuvanrix som kan vara i rumstemperatur 24h.

Sammanfattande bedömning: Planen ses som ett bra tillskott och är i sin form praktiskt tillämpbar för smittskyddsläkaren och övriga som skall förbereda en kommande storskalig pandemivaccination. Ytterligare utvecklingsområden finns dock vad gäller biverkningsregistrering, registrering av vårdbelastning (inklusive morbiditet), vaccinationsregistrering och inte minst kommunikation till vård och allmänhet.

För Smittskyddsläkarföreningen

Per Follin
Smittskyddsläkare

Postadress

Smittskyddsläkarföreningen
c/o Per Follin
Smittskydd Stockholm
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Telefon

08-123 143 37

E-post

per.follin@sll.se

Webbadress

<http://www.slf.se/smittskydd>

Postadress: Box 17533, 118 91 Stockholm
Besök/Internpost: Magnus Ladulåsgatan 63 A